

Yayın Tarihi: 05.08.2022 - Yazar: Ferdi Asım Hellaç

Nakit sermaye artırımları teşvikine süre sınırlaması getirildi

6637 sayılı Kanun'la Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "**diğer indirimler**" başlıklı **10.** maddesine eklenen **(ı)** bendi ile şirketlerin nakit yoluyla sermaye artırımlarını teşvik etmek, bu yolla yabancı kaynak yerine özkaynağa yönelmelerini özendirmek amacıyla bir teşvik düzenlemesi getirilmiş ve **1.7.2015** tarihinden sonra uygulanmaya başlanılmıştır. Bu düzenlemeye göre; "**sermaye şirketleri, ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarlarındaki nakdi sermaye artışları veya yeni kurulan sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı üzerinden Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından indirimden yararlanan yıl için en son açıklanan "Bankalarca açılan TL cinsinden ticari kredilere uygulanan ağırlıklı yıllık ortalama faiz oranı" dikkate alınarak, ilgili hesap döneminin sonuna kadar hesaplanan tutarın % 50'si**" kurumlar vergisi beyannamesinde kurum kazancından indirileceklerdir.

Bu %50 oranı, kanunun yayımından sonra 30.6.2015 günlü Resmî Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile bazı haller için yükseltilmiş, bazı haller için ise sıfıra indirilmiştir. Gerek kanun düzenlemesinin gerek Bakanlar Kurulu Kararı'nın uygulamasına ilişkin idari anlayış, 9 ve 10 sayılı Kurumlar Vergisi Genel Tebliği ile açıklamıştır.

Bu teşvikin **uygulanmasında da çeşitli sorunlar oluşmuştur**. Örneğin nakden verilmiş **sermaye avanslarının** veya **ortakların şirkete nakden verdikleri borçların sermaye eklenmesi** yahut **birikmiş kârların sermayeye eklenmesi**, bu konudaki sorunların başında gelmektedir. Bu sorunlar genelde idari düzenlemeyle değil de ihtirazi kayıt yoluyla mahkemelerde ve genellikle mükellef lehine çözülmektedir.

İndirim uygulamasında dikkate alınacak faiz oranı olarak "TCMB tarafından indirimden yararlanan yıl için en son açıklanan "**Bankalarca Açılan Kredilere Uygulanan Ağırlıklı Ortalama Faiz Oranlarından 'Ticari Krediler (TL Üzerinden Açılan) (Tüzel Kişi KMH ve Kurumsal Kredi Kartları Hariç)'** faiz oranı" dikkate alınmaktadır (9 sayılı Genel Tebliğ).

Söz konusu oran Merkez Bankası verilerine göre **2015 yılında %14,65, 2016 yılında %13,57, 2017 yılında %17,06, 2018 yılında %27,04, 2019 yılında %12,02, 2020 yılında %19,62 ve nihayet 2021 yılında % 24,51** olarak gerçekleşmiştir.

Oranların yüksekliği, nakdi sermaye artırımından yararlanmış mükelleflerin giderek daha yüksek oranlarda indirimden yararlanı hale gelmeleri sonucu, büyük bir ihtimalle vergi harcamalarını azaltmak ve bu suretle vergi hasılatında artış sağlanmak amacıyla, başlangıçta nakdi olarak artırılan sermayenin şirkette korunduğu (sermaye azaltımı yapılmadığı veya şirket tasfiyeye girmediği sürece) teşvikten yararlanılmasına yönelik düşünceden vaz geçilmiş ve bu teşviğin

sürelili olarak uygulanması tercih edilmiştir.

Bu düşünce ile (ki bu benim düşüncem. Çünkü sınırlandırmaya ilişkin madde gerekçesinde niçin sınırlandırma yoluna gidildiğine ilişkin bir gerekçe yoktur) teşviki düzenleyen **KVK md. 10/1-ı hükmüne**, “**bu indirimden, sermaye artırımına ilişkin kararın veya ilk kuruluş aşamasında ana sözleşmenin tescil edildiği hesap dönemi ile bu dönem izleyen dört hesap dönemi için ayrı ayrı yararlanır**” cümlesi eklenmiştir. Bu cümle kanunun yayım tarihi olan 5 Temmuz günü yürürlüğe girmiştir. Dolayısıyla **5 Temmuz’dan sonra nakdi sermaye artırımını tescil ettiren bir sermaye şirketi, bu teşvikten bu yıl ve önümüzdeki dört yıl yararlanabilecektir**. Bu yılı izleyen 5 inci yılda artık bu teşvike göre indirim tutarı hesaplanmayacaktır. Ancak **hesaplanma yapılabilen son yılda indirilemeyen bir tutarın kalması halinde, izleyen yılda indirim hakkı bu tutarla sınırlı olarak kullanılabilir**.

Öte yanda Kurumlar Vergisi Kanunu’na eklenen bir geçici madde ile bu değişikliğin yürürlüğünden (5 Temmuz’dan) önce kurulmuş veya nakdi sermaye artırımını yapmış şirketlerin de, 2022 yılı için faiz indiriminden yararlandıktan başka izleyen dört yıl daha indirimden yararlanma hakları kabul edilmiştir. Buna göre, **örneğin 2018 yılında kurulmuş veya nakdi sermaye artırımını yapmış bir şirkette, 2022 yılı ve izleyen dört yıl daha bu teşvikten yararlanmaya devam edecektir. Bu geçici madde düzenlemesinin, süre sınırlamasının anılan durumda olanlar için bir sürpriz olmaması ve hukuk güvenliğini temin amacı taşıdığı söylenebilir**.

Tabii burada birkaç yıl üst üste veya bir - iki yıl arayla sermaye artırımını yapmış bir şirketin sermaye azaltımını yaptığında, önce hangi yılın artırımının indirim konusu yapılacağı tartışmasının doğması da pek muhtemeldir. Bu konuda idari yorum yine önem taşıyacaktır.

Bu yönde süre kısıtlaması getiren düzenleme yapılırken, teşvikin söz ettiğim uygulama sorunları da konuya ilişkin yargı kararları da taranarak çözülsede idi, sanırım daha isabetli olurdu.

Sadece hazine gelirlerini düşünerek yapılan düzenlemelerle maalesef uygulama sorunları çözülemediği gibi mükellef nezdinde vergiye uyumu sağlamak da mümkün olamamaktadır.

Kaynak: Dünya Gazetesi / Bumin Doğrusöz

Kaynak : <https://hellac.com/blogdetay/nakit-sermaye-artirimlari-tesvikine-sure-sinirlamasi-getirildi>

Erişim Tarihi : 07.06.2026